

REFERAT Handicaprådet d. 09-09-2025

Mødedato Tirsdag d. 09. september 2025 kl. 16:30

Mødested 2608, Gladsaxeværrelset

Mødedeltagere Torben Nielsen (Hjernesagen), Alice Rasmussen (Landsforeningen LEV), Ragna Heide (SIND), Lena Larsen (Muskelsvindfonden), Lone Andersen (CP Danmark), Guri Spiegelhauer (Autismeforeningen), Jannie Rasmussen (Carlshuses Venner), Katrine Skov (A), Kristine Henriksen (A), Calle Greisholm (A), Rebecca Plomin (C), Signe Ejersbo (F), Lone Yalcinkaya (V), Michael Dorph Jensen (Ø), Anders Togsverd-Madum, Søren Karsten

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Godkendelse af referat fra mødet 15.05.2025.....	4
Oplæg om sundhedsreformen og 10-årsplanen for psykiatrien.....	5
Temadrøftelse om ensomhed.....	6
Tema for Handicaprådets foredrag/debatarrangement i 2026.....	7
Meddelelser og opfølgning.....	8
Næste møde i Handicaprådet 11.12.2025.....	9

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

25-3-27.00.00-A26

Beslutning

Dagsorden blev godkendt.

Der var afbud til mødet fra Lone Yalcinkaya og Ragna Heide. Svend Balle deltog i mødet som suppleant for Ragna Heide.

Gennemgang af sagen

V. Torben Nielsen

Punkt 2: Godkendelse af referat fra mødet 15.05.2025

25-3-27.00.00-A26

Beslutning

Referatet blev godkendt.

Gennemgang af sagen

V. Torben Nielsen.

Bilag

Referat fra Handicaprådet 15.05.2025

Punkt 3: Oplæg om sundhedsreformen og 10-årsplanen for psykiatrien

25-3-27.00.00-A26

Beslutning

Social- og sundhedsdirektør Gitte Bylov Larsen holdt oplæg om sundhedsreformen, der blev indgået politisk aftale om i 2024. Oplægget er vedlagt i bilag 1. Gitte fortalte om intentionerne og ændringerne, der følger af reformen bl.a. etablering af Region Østdanmark og sammenlægning af psykiatri og somatik. Oplægget havde særligt fokus på etablering af de nye politiske sundhedsråd og de opgaver, der flytter fra kommuner til region. Gitte fortalte om processen og samarbejdet mellem kommuner og region herunder, at der fortsat er mange forhold, der endnu ikke er afklaret bl.a. muligheden for, at kommunen kan være leverandør på nogle af de opgaver, som overgår til regionen.

Ansvar for følgende opgaver flyttes fra kommune til region:

- Den akutte specialiserede sygepleje (for Gladsaxe det tværkommunale akutteam)
- Midlertidige pladser (Ca. 70% af kommunernes midlertidige pladser bliver ændret til regionale sundheds- og omsorgspladser. Kommunen vil fortsat have ansvar for bl.a. aflastningspladser)
- Den patientrettede forebyggelse
- Rehabilitering på det specialiserede niveau og dele af den avancerede genoptræning

Handicaprådet var bl.a. optaget af og spurgte til, hvilken betydning sundhedsreformen har for følgende områder; De midlertidige pladser fx aflastning, der bliver i kommunen. Demens- og hjerneskadeområdet. Samarbejde med praktiserende læger samt inddragelse af handicaprådene i forhold til de nye sundhedsråd.

Søren Hvid Karsten fortalte om 10-årsplan for psykiatrien, hvor den sidste politiske aftale er indgået i maj 2025. Planen indeholder en række indsatser i region, kommune og civilsamfund. I alt bliver der med 10-årsplanen frem til 2030 tilført 4,6 mia. kr. til psykiatriområdet. Indsætserne handler bl.a. om væsentlig øget kapacitet til udredning og behandling, nye udrednings- og behandlingsgarantier på børne- og ungeområdet samt bedre sammenhæng og koordinering mellem kommuner og region. Kommunerne skal bl.a. etablere nye afklaringspladser til borgere, der udskrives fra psykiatrien og kommunernes akuttilbud skal styrkes. Anders Togsverd-Madum fortalte om indsætserne på børne- og ungeområdet. Herunder de lettilgængelige behandlingstilbud i kommunerne fx STIME, som i dag er rettet mod aldersgruppen 6-17 år. På landsplan skal der bl.a. ses på, om de lettilgængelige behandlingstilbud skal udvides til en yngre målgruppe.

Gennemgang af sagen

Handicaprådet har ønsket et oplæg om sundhedsreformen, herunder hvilken betydning det har for mennesker med handicap og psykiske udfordringer bl.a. i forhold til midlertidige pladser og specialiseret genoptræning.

Gitte Bylov Larsen, social- og sundhedsdirektør, vil holde et overordnet oplæg om, hvad sundhedsreformen indebærer og hvornår ændringerne sker. Oplægget vil bl.a. have fokus på den politiske organisering med etablering af nye sundhedsråd, sammenlægning af psykiatri og somatik samt hvilke opgaver, der flyttes fra kommuner til region.

Søren Hvid Karsten og Anders Togsverd-Madum vil desuden kort fortælle om enkelte centrale elementer i 10-årsplanen for psykiatri og mental sundhed bl.a. etablering af afklaringspladser i kommunen til borgere som udskrives fra psykiatrien, som der er indgået den sidste politisk aftale om i maj 2025.

Handicaprådet får mulighed for at stille spørgsmål og drøfte oplægget.

Forvaltningen gør opmærksom på, at der er en del forhold omkring den konkrete implementering af sundhedsreformen og 10-årsplanen for psykiatrien, der endnu ikke er afklaret eller besluttet.

V. Gitte Bylov Larsen, Søren Hvid Karsten og Anders Togsverd-Madum.

Bilag

Bilag 1. Oplæg om sundhedsreformen og 10-årsplanen for psykiatrien

Punkt 4: Temadrøftelse om ensomhed

25-3-27.00.00-A26

Beslutning

Søren Hvid Karsten og Anders Togsverd-Madum holdt oplæg om ensomhed, bl.a. hvor mange der oplever ensomhed og hvilke konsekvenser det har. Der blev også fortalt om eksempler på, hvordan der for børn, unge, voksne og ældre arbejdes med at opspore ensomhed og bygge bro til tilbud og fællesskaber - både kommunale tilbud og i civilsamfundet. Oplægget er vedlagt i bilag 1.

Handicaprådet drøftede oplægget og havde bl.a. følgende spørgsmål og bemærkninger:

- På oversigten kan tilføjes aktiviteter i boligselskaber, som nogle steder bl.a. arrangeres af boligsociale medarbejdere.
- Der er meget potentiale i, at kommunen styrker samarbejde og partnerskaber med civilsamfund, herunder foreninger og frivillige. De kan tilbyde noget andet og nogle andre typer af fællesskaber end de kommunale tilbud. Eksempelvis er der gode erfaringer med samarbejde med Håb i Psykiatrien. Der er også ved at blive etableret samarbejde med Røde Kors om nye indsatser.
- Der er gode kommunale tilbud til især en mere udsat gruppe af borgere fx i Carlshuse.
- Der er en gruppe af unge og voksne fx med ADHD og autisme, som ofte er i uddannelse og job, men som oplever udfordringer med ensomhed. Det opleves, at der mangler tilbud, der er rettet mod denne målgruppe.
- På ældreområdet er der et stort fokus på ensomhed med bl.a. brobyggere og ensomhedsscreening i hjemmeplejen. Men der er en gruppe af borgere, som ikke får hjemmepleje, der har behov for at få hjælp i forhold til ensomhed, fx fra brobyggerne.
- For mennesker med fysiske handicap kan ensomhed og isolation også skyldes den hjælp de bevilliges i forhold til at færdes udenfor hjemmet. Blandt andet Muskelsvindfonden har stor opmærksomhed på, at der på landsplan er færre borgere, der får bevilliget BPA-ordning, og at der ifølge loven kun kan tildeles op til 15 timers ledsagelse om måneden.

Gennemgang af sagen

DH's medlemmer af Handicaprådet har ønsket en temadrøftelse om ensomhed med primært fokus på mennesker med handicap og psykisk sårbarhed. Herunder et overblik over, hvordan der arbejdes med at opspore ensomhed og hvilke tilbud der findes i kommunen og civilsamfund til mennesker, der oplever ensomhed.

Anders Togsverd-Madum og Søren Hvid Karsten vil på mødet holde et kort oplæg om ensomhed med fokus på børn, unge, voksne og ældre med handicap og psykisk sårbarhed, som er i kontakt med Børne- og Kulturforvaltningen og Social- og Sundhedsforvaltningen. Oplægget vil indeholde eksempler fra forvaltningerne på, hvordan der arbejdes med at opspore ensomhed og bygge bro til tilbud og fællesskaber, både kommunale tilbud og i civilsamfundet.

V. Søren Hvid Karsten og Anders Togsverd-Madum.

Bilag

Bilag 1. Temadrøftelse om ensomhed

Punkt 5: Tema for Handicaprådets foredrag/debatarrangement i 2026

25-3-27.00.00-A26

Beslutning

Der var positive tilbagemeldinger på foredraget om ableisme med Emil Falster. Flere savnede dog mere fokus på udviklingshandicap og psykisk sårbarhed. Der var også en dialog om, hvordan medlemmer af Handicaprådet fremover skal præsenteres ved arrangementet. Det blev desuden anbefales, at Handicaprådet til arrangementer fremover stiller mulighed for tegnsprogstolk til rådighed.

Det blev aftalt, at punktet om forslag til tema og oplægsholdere til næste arrangement i 2026, sættes på dagsordenen igen på møde 11.12.2025.

Gennemgang af sagen

Handicaprådet holder hvert år et foredrag/debatarrangement, hvor der er adgang for alle interesserede.

Handicaprådet skal evaluere på det seneste arrangement om ableisme med handicapforsker Emil Falster, der blev afholdt den 26. august 2025. Handicaprådet skal desuden drøfte og beslutte tema og oplægsholder til næste foredrag/debatarrangement i 2026.

Handicaprådet skal drøfte:

1. Hvad tog I med jer fra foredraget med Emil Falster?
2. Hvilke forslag har I til temaer og konkrete oplægsholdere til Handicaprådets arrangement i 2026?

Handicaprådet kan evt. også aftale, at temaet for det næste arrangement i stedet skal besluttes af det nye Handicapråd, når de mødes første gang i 2026. Det er dog ikke sikkert, at arrangementet kan nå at blive afholdt i 2026, hvis oplægsholderen skal besluttes af det nye Handicapråd.

Tidligere emner og oplægsholdere:

- 2025 Oplægsholder: Emil Falster. Tema: Ableisme og universelt design.
- 2024 Oplægsholder: Caspar Eric. Tema: Kritik af samfundets syn på mennesker med handicap.
- 2023 Oplægsholder: Marie Lenstrup. Tema: At være nærtstående pårørende.
- 2022 Oplægsholder: Dorthe Birkmose. Tema: Fem skridt væk fra forråelse.
- 2021 Oplægsholder: Julie Rubow. Tema: At være pårørende til et menneske med alzheimers.

V. Torben Nielsen og Katrine Skov.

Punkt 6: Meddelelser og opfølgning

25-3-27.00.00-A26

Meddelelse

Opfølgning fra tidligere møder i Handicaprådet

- Søren Hvid Karsten orienterede om proces for konstituering af nyt Handicapråd for perioden 2026-2029. I bilag 1 er vedlagt sagsfremstilling vedrørende plan for konstituering af Handicaprådet, som er forelagt til orientering for Psykiatri- og Handicapudvalget 08.09.2025, punkt 1.
- Søren Hvid Karsten orienterede om, at forslag til nye kvalitetsstandarder, der skal træde i kraft 01.01.2026, sendes i høring i Handicaprådet den 17.09.2025, forud for politisk behandling. Der afholdes 25.09.2025 kl.16.30-18.30 et møde med medlemmer af Handicaprådet udpeget af organisationerne og forvaltningen, hvor der afgives høringssvar. Der er også mulighed for at sende skriftlige bemærkninger inden 01.10.2025, hvis man ikke har mulighed for at deltage i mødet.

Meddelelser

- Nyt fra handicaporganisationerne med relevans for Handicaprådet v. medlemmer af handicaporganisationerne:
 - Lone B. Andersen orienterede om, at DH arrangerer valgmøde 21.10.2025 kl. 19-21.30.
 - Torben Nielsen orienterede om, at Hjernesagen holder møde om regionspolitik.
- Nyt fra tilgængelighedsudvalget:
 - Lone B. Andersen og Torben Nielsen orienterede om afprøvning af bæk til stationsforpladserne ved letbanen.
 - Lena Larsen orienterede om møde vedrørende tilgængelighed i forbindelse med børnehuset Olympen i Værebros Park.
 - Torben Nielsen orienterede om udfordringerne med skiltning og tilgængelighed ved vejarbejde, og at den nye vejledning til entreprenører "Tilgængelighed ved vejarbejde" bliver sendt til Handicaprådet sammen med referatet.
- Orientering om Handicaprådet, DH og Hjernesagens deltagelse på Gladsaxedagen 23.08.2025:
 - Lone B. Andersen og Torben Nielsen orienterede om, at der var mange besøgende forbi standen på Gladsaxedagen.

Bilag

Bilag 1. Sag til PHU 08.09.2025, punkt 1 vedr. konstituering af Handicapråd 2026-2029

Bilag 2. Vedtægter for Gladsaxe Kommunes Handicapråd

Punkt 7: Næste møde i Handicaprådet 11.12.2025

25-3-27.00.00-A26

Beslutning

Følgende punkter sættes på mødet 11.12.2025:

- Oplæg om hørehæmmede og døve ved Kristine Henriksen.
- Evaluering af rådsperioden og erfaringer, der kan videregives til det nye Handicapråd.

Derudover blev det aftalt, at forvaltningen sender oplysninger med data vedrørende Borgerstyrret Personlig Assistance (BPA) og ledsagerordninger til Handicaprådet, og at det eventuelt sættes på som punkt på mødet.

Gennemgang af sagen

Handicaprådet skal drøfte:

Har I forslag eller ønsker til punkter på næste møde 11.12.2025? (Sidste møde i det nuværende Handicapråd)

V. Søren Hvid Karsten

Foreløbige punkter på mødet 11.12.2025

- Oplæg om hørehæmmede og døve v. Kristine Henriksen
- Evaluering af rådsperioden og erfaringer der kan videregives til det nye Handicapråd

Bruttoliste over øvrige forslag til emner i Handicaprådet

- Klagesager afgjort i Ankestyrelsen, herunder hvilke sager kommunen får omgjort, og Handicaprådets perspektiv på, hvad der er vigtigt i sagsbehandlingen.
- Fleksibel udlejningsaftale i forhold til tilgængelighed.
- LEV-området/udviklingshæmmede.
- Utsigtede hændelser. Hvad skyldes de og hvordan arbejdes der med dem?
- Universelt Design.
- Handicapbarometeret fra Institut for Menneskerettigheder.